

Region Midtjylland

Forbruget af sundhedsydelser i Region Midtjylland

Bilag

**til Regionsrådets
møde den 7. februar 2007**

Punkt nr. 11

FORBRUG AF SUNDHEDSYDELSER 2003 - 2005

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen
2006 : 25

Redaktion:

Sundhedsstyrelsen
Sundhedsstatistik
Islands Brygge 67
2300 København S.
Telefon: 7222 7400
Telefax: 7222 7404
E-mail: SeSS@sst.dk

Hjemmeside: www.sst.dk

Forord

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen indeholder artikler med oplysninger om sundhedsvæsenet samt befolkningens sundheds- og sygelighedsforhold. Grundlaget for artiklerne er de registre, som Sundhedsstyrelsen har ansvaret for. Det omfatter bl.a. Landspatientregisteret, Sygesikringsregisteret, Dødsårsagsregisteret og Cancerregisteret.

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen henvender sig til fagpersoner der arbejder med statistik om sundhedsområdet, politikere og administratorer inden for stat, amter og kommuner, samt privatpersoner med interesse for sundhedsstatistik.

Signaturforklaring:

>>		Gentagelse
-		Nul
0	}	Mindre end ½ af den anvendte enhed
0,0		
•		Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
..		Oplysning for usikker eller angives ikke af diskretionshensyn
...		Oplysning foreligger ikke
*		Foreløbige anslåede tal
—		Databrud i en tidsserie. Oplysninger fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

ISSN: 1901-2535

Titel: Nye tal fra Sundhedsstyrelsen [Online]

Uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er kun tilladt med tydelig kildeangivelse.

Forbrug af sundhedsydelse

2003 - 2005

Ny opgørelse over befolkningens forbrug af sundhedsydelse

Sundhedsstyrelsen offentliggør hermed en ny statistik over befolkningens forbrug af sundhedsydelse – i både primær og sekundærsektoren. Opgørelsen har til formål at belyse i hvilket omfang befolkningen anvender ydelse fra sundhedsvæsenet, dvs. sygehuse og praktiserende speciallæger. Desuden hvilken type ydelse der forbruges.

Både ud fra et udbydersynspunkt, og ud fra et betalersynspunkt er det væsentligt, at kende befolkningens forbrug af sundhedsydelse. For den befolkningsgruppe der bruger sundhedsydelse, er det væsentligt, at vide hvor mange ydelse de bruger, og hvilken type af ydelse de bruger.

Statistisk grundlag for analyse af arbejdstilrettelæggelse og serviceniveau

Ved sammenligning af oplysninger for samme befolkning over tid, og ved sammenligning af ens patientgrupper på samme tid, kan der udpeges muligheder for forbedringer i arbejdstilrettelæggelse og / eller mulige forskelle i serviceniveau.

Problemstillingen belyses i denne publikation, ved opgørelse af befolkningen i de kommende regioner, i to hovedgrupper. Dels de der indenfor et år ikke bruger nogen sundhedsydelse, og dels de der bruger sundhedsydelse, dvs. ydelse hos alment praktiserende læge, praktiserende speciallæge, skadestuebesøg, ambulante besøg på sygehus, og eller indlæggelse på sygehus.

Metode

Statistik for 2003-2005

Denne publikation indeholder tal for årene 2003 – 2005, og alene landstal, samt tal for befolkningen afgrænset efter de kommende regioner. Opgørelsen fordelt på kommuner vil blive gjort tilgængelig på Sundhedsstyrelsen hjemmeside, i www.sundhedsdata.sst.dk.

Personopgørelse over forbrug af sundhedsvæsenet

Nærværende publikation belyser hvor stor en andel af befolkningen, der benytter sundhedsvæsenet, samt hvor mange sundhedsydelse disse personer modtager. Opgørelsen er baseret på data fra Landspatientregisteret og Sygesikringsregisteret. Opgørelsen adskiller sig fra tidligere opgørelser, ved at placere hver person i én og kun én kategori samt ved at forbruget af ydelse fra både sygehusvæsenet og praksissektoren kombineres i samme opgørelse.

Fem patientkategorier

I opgørelsen er befolkningen i hvert år fordelt i den kategori, der ikke bruger sundhedsvæsenet og de kategorier, der forbruger ydelse i sundhedsvæsenet.

Personer, der forbruger ydelse i sundhedsvæsenet fordeles på fem patientkategorier:

- indlagt
- ambulante
- skadestue
- praktiserende speciallæge
- praktiserende læge (inklusive vagtlæger)

Sundhedsforbruget i de nye regioner	Sundhedsforbruget belyses på landsplan samt på regionsniveau. Det er valgt at fremstille tallene fremadrettet mod 1. januar 2007, når de nye regioner træder i kraft. Yderligere detaljering på kommuneniveau er mulig, men overskrider omfanget af denne offentliggørelse.
Forskellige årsager til regionale afvigelser – udbud og efterspørgsel	Regionale forskelle i sundhedsforbruget kan både være udbuds- og efterspørgselsbestemte, således at det lokale udbud af sundhedsydelser medfører afvigelser i borgernes forbrug i forhold til landsgennemsnittet. Samtidig kan borgernes behov for sundhedsydelser medføre en efterspørgselsbestemt afvigelse i forhold til landsgennemsnittet – herunder forskelle i demografiske og socioøkonomiske forhold.
Datakilder – kombination af Landspatientregisteret og Sygesikringsregisteret	Statistikken er udarbejdet på baggrund af Landspatientregisteret, dog eksklusiv behandlinger på psykiatriske, røntgen- og fysio- / ergoterapeutiske afdelinger. Oplysninger fra private sygehuse er heller ikke medtaget i statistikken. Opgørelsen forventes alligevel at være dækkende med hensyn til antal personer med sundhedsforbrug, da al sundhedsforbrug i reglen starter med et besøg hos den praktiserende læge. Oplysningerne fra Landspatientregisteret er kombineret med data vedrørende kontakter til læger og speciallæger fra Sygesikringsregisteret. Data er opgjort på individniveau (personnummer), og kun personer med bopæl i Danmark er medtaget i statistikken.
Køns- og aldersstandardiseret	Alle befolkningstal i opgørelsen vedrører middelfolketallet opgjort pr. 1. juli i statistikåret. Køns- og aldersstandardisering er baseret på middelbefolkningen i år 2000. Landspatientregisteret og Sygesikringsregisteret indeholder blandt andet oplysninger om patienternes alder og bopælskommune. Det er oplysninger ved personens første forbrug af sundhedsydelser i året, der er bestemmende for patientens alder og bopælskommune i det enkelte år. Personens samlede forbrug af ydelser i året henføres således til samme alder og til samme kommune (region). Personer, som bor i en kommune, der med kommunalreformen deles, henføres til den nye kommune, som størstedelen af befolkningen i den gamle kommune overgår til. Opdelingsmetoden har minimal effekt på regionsniveau.
Rangordning af sundhedsydelser efter tyngde	For at kunne sammenligne forbrugsmønstre er de patienter der i løbet af året bruger sundhedsydelser delt op i forskellige kategorier. Ved opdelingen kan hver person kun optræde i én kategori. Personerne inddeles efter ”tyngde” af de forbrugte ydelser.
Indlæggelse på sygehus	Den tungeste kategori er de, der har været indlagt til stationær behandling på sygehus. Nogle af de indlagte personer har også forbrugt ambulante ydelser, nogen har brugt skadestue besøg, nogen har brugt ydelser hos praktiserende speciallæge, og nogen har brugt ydelser hos alment praktiserende læge.
Ambulante besøg	Den næst tungeste kategori er de, der har brugt ambulante ydelser – men ikke været indlagt. Disse personer kan ud over forbrug af ambulante ydelser have forbrug af skadestuebesøg, og forbrug af ydelser i praksis sektoren

Skadestuebesøg

Den tredje tungeste kategori er de patienter, der har brugt skadestuebesøg – men ikke har været indlagt, og ikke brugt ambulante besøg. Disse personer kan udover skadestuebesøg have forbrug af ydelser i praksissektoren.

Praktiserende speciallæge og alment praktiserende læge

De to øvrige kategorier er de, der har brugt ydelser hos praktiserende speciallæge, og den gruppe der alene har brugt ydelser hos alment praktiserende læge.

De anvendte kriterier betyder, at hver person henføres til en og kun en kategori. Og der kan dannes nøgletal, f. eks. antal indlæggelser pr. indlagte person, og antal ambulante besøg pr. indlagte person.

Personer og sundhedsydelser rangordnes i opgørelsen efter hvor ressourcekrævende de er. Det må generelt set forventes, at en indlagt patient er mere ressourcekrævende end eksempelvis en ambulans patient. I tabel 1 fremgår hvordan personerne er sorteret.

Sundhedsydelserne belyses på et overordnet niveau ved eksempelvis antal udskrivninger for indlagte personer og antal ambulante besøg for personer med ambulans kontakter.

Personopgørelse

Da der er tale om personopgørelser, tæller hver person med i opgørelsen én gang. Derfor placeres en person i en af kategorierne i henhold til rangordningen.

Hvis en person har haft en indlæggelse, placeres vedkommende i kategori 1, indlagt, uanset om der er modtaget andre former for sundhedsforbrug. En person, der har haft både skadestuebesøg og lægekontakter placeres i skadestuekategorien, da denne rangerer højest.

Tabel 1

Ressourcemæssig rangordning af sundhedsforbrug

	Patientkategori	Overordnet sundhedsydelse
1	Indlagt	Antal udskrivninger
2	Ambulant	Antal ambulante besøg
3	Skadestue	Antal skadestuebesøg
4	Speciallæge	Antal speciallægekontakter
5	Almen læge	Antal lægekontakter

Sundhedsforbrug 2003 - 2005

Befolkningen fordelt efter omfang af sundhedsforbrug

Tabel 2 viser befolkningen fordelt på patientkategorierne. Fordelingen er foretaget i henhold til den i tabel 1 angivne rangordning. Det vil sige, at antal personer, der har været i lægebehandling er fratrukket de personer, som enten har været indlagt, i ambulante behandling, på skadestue eller har været til behandling hos en speciallæge. Det er altså personer som kun har været til lægen og ikke har modtaget andre sundhedsydelser.

Omvendt kan personer, som har været indlagt, derudover have et forbrug af de 4 andre sundhedsydelser, og personer i ambulante kategorien har på intet tidspunkt været indlagt, men kan have forbrug af skadestue-, speciallæge- eller lægebehandling.

Tabel 2 Befolkningens sundhedsforbrug 2003 – 2005

Befolkningens sundhedsforbrug	2003	2004	2005	Ændring fra 2003 til 2005	
				Absolut	Pct.
Indlagte	677 596 (12,6)	672 803 (12,5)	673 685 (12,4)	-3 911	-0,6
Ambulante	838 803 (15,6)	868 177 (16,1)	904 155 (16,7)	65 352	7,8
Skadestue	364 725 (6,8)	355 462 (6,6)	351 364 (6,5)	- 13 361	-3,7
Speciallæge	876 105 (16,2)	881 341 (16,3)	873 719 (16,1)	-2 386	-0,3
Almen læge	2 058 136 (38,2)	2 049 883 (38,0)	2 056 428 (38,0)	-1 708	0,0
Personer med sundhedsforbrug i alt	4 815 365 (89,4)	4 827 666 (89,4)	4 859 351 (89,7)	43 986	0,9
Personer uden sundhedsforbrug	571 809 (10,6)	573 511 (10,6)	556 627 (10,3)	-15 182	-2,7
Befolkning i alt	5 387 174 (100)	5 401 177 (100)	5 415 978 (100)	28 804	0,5

Anm: Personer uden sundhedsforbrug er beregnet residualt i forhold til middelfolketallet angivet nederst i tabellen. Tallet i parentes angiver patientkategoriens procentvise andel i forhold til middelfolketallet.

Næsten 90 pct. af befolkningen anvender sundhedsvæsn

Næsten 90 pct. af befolkningen modtager en eller flere former for sundhedsydelser, leveret af sygehuse eller praktiserende læger. I 2005 forbrugte 4,86 mio. personer sundhedsydelser, ud af en samlet befolkning på 5,42 mio. personer.

Svag stigning i det samlede sundhedsforbrug

Samlet set er forbruget af sundhedsydelser i befolkningen forholdsvis stabilt over perioden 2003 til 2005. Andelen af personer med et forbrug af sundhedsydelser steg fra 89,4 pct. i 2003 til 89,7 pct. i 2005. Det dækker over en absolut stigning på 43.986 personer, svarende til en stigning på 0,9 pct. set i forhold til 2003.

10 pct. af befolkningen anvender ikke sundhedsvæsn

I 2005 havde knapt 557.000 personer intet forbrug af sundhedsydelser. Tallet er svagt faldende over perioden og andelen af personer i befolkningen uden sundhedsforbrug faldt fra 10,6 pct. i 2004 til 10,3 pct. i 2005.

Størst stigning i personer med ambulat behandling

Antallet af personer i kategorien, ambulant, er steget med 7,8 pct., hvilket svarer til godt 65.000 personer, og befolkningsandelen er steget fra 15,6 pct. til 16,7 pct. i samme periode. Derimod er antallet af personer i kategorien skadestue faldet med godt 13.000 og befolkningsandelen for denne kategori er faldet fra 6,8 pct. til 6,5 pct.

Tabel 3 Patientkategoriernes størrelse i forhold til den samlede befolkning fordelt på regioner 2003 - 2005

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland
2003					
Indlagte	12,9	13,1	12,7	12,3	12,1
Ambulante	14,6	14,4	17,0	16,6	15,0
Skadestue	8,6	7,9	6,7	5,5	3,7
Speciallæge	20,6	15,5	13,8	13,7	14,7
Almen læge	32,9	38,7	39,7	41,3	43,0
I alt	89,5	89,6	89,9	89,5	88,5
2004					
Indlagte	12,7	13,0	12,6	12,1	12,1
Ambulante	15,0	14,9	17,6	17,0	15,7
Skadestue	8,4	7,8	6,5	5,2	3,6
Speciallæge	21,0	15,6	13,6	13,6	14,5
Almen læge	32,6	38,5	39,4	41,2	42,9
I alt	89,6	89,7	89,8	89,2	88,8
2005					
Indlagte	12,7	13,1	12,4	12,1	12,2
Ambulante	15,6	15,5	18,4	17,6	15,8
Skadestue	8,1	7,6	6,4	5,3	3,8
Speciallæge	20,7	15,3	13,5	13,4	14,4
Almen læge	32,7	38,5	39,4	41,1	43,1
I alt	90,0	90,0	90,1	89,6	89,3

Anm: Tallene er beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater. Totalerne kan afvige fra summen af kolonnerne pga. afrunding.

Stigning i andelen af personer med ambulat behandling i alle regioner

Tabel 3 viser de fem patientkategoriers størrelse i forhold til middelbefolkningen i årene 2003 til 2005. Den samlede andel af personer med et forbrug af sundhedsydelse er steget i alle regioner fra 2003 til 2005.

Mest markant er stigningen i Region Nordjylland, hvor stigningen andrager 0,8 procentpoint fra 88,5 i 2003 til 89,3 i 2005. Andelen af personer i patientkategorien, ambulant, er steget i alle regioner. Andelen i de 4 andre kategorier er hovedsageligt faldende.

I 2005 var Region Nordjylland den region med den mindste befolkningsandel med sundhedsforbrug på 89,3 pct.. Syddanmark havde den største andel med sundhedsforbrug på 90,1 pct. tæt fulgt af Region Hovedstaden og Region Sjælland begge med en andel på 90,0 pct.

I Hovedstaden benytter flere skadestue og speciallæge

I Region Hovedstaden var andelen af befolkningen, som benyttede skadestuer eller speciallæge større end i de andre regioner, mens andelen af dem der udelukkende besøgte alment praktiserende læger var mindst med 32,7 pct. Region Sjælland har i hele perioden haft den højeste andel af indlagte. I 2005 var andelen på 13,1 pct.

Region Nordjylland havde i 2005 den mindste befolkningsandel med skadestueforbrug på 3,8 pct. og den største andel med lægeforbrug på 43,1 pct.

I det følgende ses på antallet af sundhedsydelser, som hver person med et sundhedsforbrug i gennemsnit modtager.

Tabel 4 Gennemsnitligt antal ydelser pr. person for hele landet 2003 - 2005

		Udskrivninger	Ambulante besøg	Skadestuebesøg	Speciallægekontakter	Almen lægekontakter
2003	Indlagte	1,67	5,55	1,53	3,07	13,40
	Ambulante	-	2,95	1,29	3,12	9,65
	Skadestue	-	-	1,17	2,73	6,38
	Speciallæge	-	-	-	2,68	7,43
	Almen læge	-	-	-	-	4,91
2004	Indlagte	1,69	5,67	1,52	3,12	13,75
	Ambulante	-	2,96	1,30	3,15	9,85
	Skadestue	-	-	1,17	2,79	6,41
	Speciallæge	-	-	-	2,72	7,53
	Almen læger	-	-	-	-	4,96
2005	Indlagte	1,71	5,57	1,51	3,09	13,93
	Ambulante	-	3,01	1,30	3,13	10,04
	Skadestue	-	-	1,17	2,78	6,50
	Speciallæge	-	-	-	2,71	7,66
	Almen læge	-	-	-	-	5,02

Anm: Tallene er beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater.

Sundhedsforbrug pr. person

Tabel 4 viser det gennemsnitlige antal sundhedsydelser pr. person for de 5 patientkategorier. Af tabellen kan man dels se udviklingen over tid samt hvor mange ydelser personer i enkelte patientkategorier i gennemsnit modtager.

Fra 2003 til 2005 stiger det gennemsnitlige antal udskrivninger (indlagte) pr. person fra 1,67 til 1,71. Det fremgår desuden af tabel 4, at der er stigninger i de gennemsnitlige antal lægekontakter for alle patientkategorier i perioden. Antallet af skadestueydelser pr. person har ligget stabilt i perioden for alle 3 patientkategorier.

Indlagte er mest ressourcetrævende

De indlagte har det største gennemsnitlige forbrug af sundhedsydelser. En person, der var indlagt i 2005 kunne i gennemsnit se frem til 1,71 udskrivninger, 5,57 ambulante besøg, 1,51 skadestuebesøg, 3,09 speciallægekontakter og 13,93 lægekontakter. Personer i ambulankategorien havde ca. halvt så mange ambulante besøg med 3,01 pr. person mod kategorien, indlagte, med 5,57 besøg pr. person.

Forbrugsmønstret følger rangordningen af sundhedsydelserne

Patientkategorien, ambulante, er den kategori som forbruger næstflest sundhedsydelser. Derefter kommer kategorierne skadestue, speciallæge og læge. Det vil sige forbruget følger rangordningen. Dog har personer i patientkategorien, skadestue, i 2005 gennemsnitligt godt 1 lægekontakt færre end personer, der tilhører speciallægekategorien.

Tabel 5 angiver regionsvis det gennemsnitlige antal sundhedsydelser pr. person for de 5 patientkategorier i 2005.

Tabel 5 Gennemsnitligt antal ydelser pr. person fordelt på regioner 2005

		Udskrivninger	Ambulante besøg	Skadestuebesøg	Speciallægekontakter	Almen Lægekontakter
Region Hovedstaden	Indlagte	1,74	6,16	1,61	3,42	12,87
	Ambulante	-	3,39	1,32	3,59	9,57
	Skadestue	-	-	1,18	2,94	6,42
	Speciallæge	-	-	-	2,92	7,31
	Almen læge	-	-	-	-	4,63
Region Sjælland	Indlagte	1,72	5,61	1,50	3,10	13,81
	Ambulante	-	2,92	1,33	3,15	10,24
	Skadestue	-	-	1,20	2,83	6,50
	Speciallæge	-	-	-	2,77	8,05
	Almen læge	-	-	-	-	5,15
Region Syddanmark	Indlagte	1,65	5,43	1,48	2,78	14,57
	Ambulante	-	2,88	1,31	2,78	10,33
	Skadestue	-	-	1,17	2,52	6,50
	Speciallæge	-	-	-	2,47	7,85
	Almen læge	-	-	-	-	5,16
Region Midtjylland	Indlagte	1,73	5,28	1,41	2,88	14,72
	Ambulante	-	2,86	1,26	2,88	10,20
	Skadestue	-	-	1,14	2,62	6,55
	Speciallæge	-	-	-	2,57	7,89
	Almen læge	-	-	-	-	5,14
Region Nordjylland	Indlagte	1,64	4,62	1,37	2,79	14,27
	Ambulante	-	2,70	1,22	2,74	10,10
	Skadestue	-	-	1,12	2,55	6,89
	Speciallæge	-	-	-	2,49	7,75
	Almen læge	-	-	-	-	5,18

Anm: Tallene er beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater.

Færrest sundhedsydelser pr. person i Region Nordjylland

I 2005 havde Region Hovedstaden det største antal udskrivninger pr. person med 1,74 og Region Nordjylland havde færrest med 1,64. I Hovedstaden var der flest ambulante besøg pr. person både hvad angår personer i stationær samt ambulat behandling.

Nordjylland har det færreste antal ambulante besøg pr. person i 2005. Sammenlignet med tallene på landsplan i tabel 4, viser det sig, at det gennemsnitlige antal lægekontakter er større for alle patientkategorier i Nordjylland, mens at de 4 andre typer ydelser er mindre for alle patientkategorier.

Flest sundhedsydelser pr. person i Region Hovedstaden

I Region Hovedstaden er antal speciallægekontakter pr. person højere end i de 4 andre regioner. Personer fra Region Hovedstaden, som har været indlagt, har flere ambulante besøg, skadestuebesøg og speciallægekontakter end personer fra andre regioner. Antal lægekontakter pr. person for alle patientkategorier er mindre i forhold til tallet på landsplan vist i tabel 5.

Sundhedsydelse pr. person, hele landet = 100

Tabel 6 viser, som tabel 5, det gennemsnitlige antal sundhedsydelser pr. person for de 5 patientkategorier i 2005. Opgørelsen er dog normeret til landsgennemsnittet, således at de relative forskelle mellem regioner tydeligere fremtræder. Det gennemsnitlige antal ydelser pr. person i de forskellige patientkategorier er for hele landet sat til 100, og den relative forskel er i de enkelte regioner opgjort i forhold hertil.

2 pct. flere indlæggelser pr. person i Hovedstaden

Som tabel 5 viste, har Region Hovedstaden flest udskrivninger pr. person i 2005, 2 pct. mere end landsgennemsnittet. Region Nordjylland og Syddanmark har 4 pct. færre udskrivninger pr. person end landsgennemsnittet.

13 pct. flere ambulante besøg pr. person i Hovedstaden

Region Hovedstaden har langt flere ambulante besøg pr. person end resten af landet, 13 pct. flere end landsgennemsnittet. De øvrige regioner ligger alle under landsgennemsnittet – Region Nordjylland anvender 10 pct. færre ambulante besøg pr. person.

Tabel 6 Gennemsnitligt antal ydelser pr. person, fordelt på regioner 2005, indeks hele landet = 100

		Udskrivninger	Ambulante besøg	Skadestuebesøg	Speciallægekontakter	Almen Lægekontakter
Indlagte	Hele landet	100	100	100	100	100
	Hovedstaden	102	111	107	111	92
	Sjælland	101	101	99	100	99
	Syddanmark	96	97	98	90	105
	Midtjylland	101	95	93	93	106
	Nordjylland	96	83	91	90	102
Ambulante	Hele landet	-	100	100	100	100
	Hovedstaden	-	113	102	115	95
	Sjælland	-	97	102	101	102
	Syddanmark	-	96	101	89	103
	Midtjylland	-	95	97	92	102
	Nordjylland	-	90	94	88	101
Skadestue	Hele landet	-	-	100	100	100
	Hovedstaden	-	-	101	106	99
	Sjælland	-	-	103	102	100
	Syddanmark	-	-	100	91	100
	Midtjylland	-	-	97	94	101
	Nordjylland	-	-	96	92	106
Speciallæge	Hele landet	-	-	-	100	100
	Hovedstaden	-	-	-	108	95
	Sjælland	-	-	-	102	105
	Syddanmark	-	-	-	91	102
	Midtjylland	-	-	-	95	103
	Nordjylland	-	-	-	92	101
Almen læge	Hele landet	-	-	-	-	100
	Hovedstaden	-	-	-	-	92
	Sjælland	-	-	-	-	103
	Syddanmark	-	-	-	-	103
	Midtjylland	-	-	-	-	102
	Nordjylland	-	-	-	-	103

Anm: Tallene er beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater.

Hovedstaden har generelt set det højeste sundhedsforbrug i landet

Som en overordnet konklusion viser opgørelsen, at Region Hovedstaden i 2005 har det største sundhedsforbrug i landet. Nærmere betragtet gælder dette for personer behandlet under indlæggelse, i ambulante behandling og i speciallægebehandling. For almen lægekontakter ligger Region Hovedstaden lavere end resten af landet.

Indlagte personer forbruger i Hovedstaden mere ambulante -, skadestue - og speciallægebehandling end resten af landet

Indlagte patienter har i Region Hovedstaden flere ambulante besøg (11 pct.), skadestuebesøg (7 pct.) og speciallægekontakter (11 pct.) end landsgennemsnittet. Kontakter til almen læge ligger for de indlagte til gengæld 8 pct. under landsgennemsnittet. Det samme billede af et højere forbrug tegner sig for personer i ambulante behandling, der i Region Hovedstaden forbruger flere skadestuebesøg og speciallægekontakter end landsgennemsnittet.

Hovedstaden har et lavere forbrug af almen lægebehandling end resten af landet

Det er et gennemgående karakteristika, at Region Hovedstaden forbruger færre almen lægekontakter pr. person end resten af landet. Det gælder både for patienter som i 2005 alene har anvendt almen læge, og for patienter som har forbrugt kombinationer af sundhedsydelser.

Nordjylland har generelt set det laveste sundhedsforbrug i landet

Region Nordjylland har generelt set det laveste sundhedsforbrug i 2005. Både hvad angår udskrivninger, ambulante besøg og speciallægekontakter ligger Nordjylland under landsgennemsnittet. Hvad angår forbruget af almen lægekontakter, har Region Nordjylland et forbrug over landsgennemsnittet.

Forskelle i sundhedsforbruget skyldes en række faktorer, herunder både planlægning og sociale forskelle

Forskelle i sundhedsforbruget er i opgørelsen korrigeret for køns- og aldersforskelle, men en række faktorer vil indvirke på forbrugsmønstret og medføre forskelle mellem regioner. Det omfatter både planlægningen af sundhedsvæsenet, dvs. den sundhedsfaglige og administrative tilgang til patientbehandlingen. Men også andre faktorer ud over sundhedsvæsenets planlægning har indflydelse på sundhedsforbruget pr. person. Det er forventeligt at bl.a. sociale baggrundsforhold også har indflydelse på i hvilket omfang, der efterspørges og er behov for sundhedsydelser.

Henvendelse:

Marianne Christensen, tlf. 7222 7590, mac@sst.dk

Næste offentliggørelse:

Sundhedsforbrug 2006 forventes offentliggjort oktober 2007

Tabel 7 Antal personer med sundhedsforbrug i 2003-2005

		Stationær behandling	Ambulant behandling	Skadestue- behandling	Speciallæge- behandling	Læge- behandling
2003						
Region Hovedstaden	Indlagte	211 629	149 283	84 136	93 742	204 149
	Ambulante	-	238 009	48 798	125 865	222 943
	Skadestue	-	-	137 943	48 562	122 984
	Speciallæger	-	-	-	334 759	316 157
	Læger	-	-	-	-	535 437
	I alt	211 629	387 292	270 877	602 928	1 401 670
Region Sjælland	Indlagte	102 814	71 662	35 807	36 800	99 882
	Ambulante	-	115 932	21 361	49 885	110 108
	Skadestue	-	-	60 921	15 931	54 681
	Speciallæger	-	-	-	126 310	119 112
	Læger	-	-	-	-	308 643
	I alt	102 814	187 594	118 089	228 926	692 426
Region Syddanmark	Indlagte	147 990	105 215	43 026	49 828	144 518
	Ambulante	-	199 738	36 983	78 720	190 510
	Skadestue	-	-	77 842	18 302	70 204
	Speciallæger	-	-	-	164 358	153 756
	Læger	-	-	-	-	466 799
	I alt	147 990	304 953	157 851	311 208	1 025 787
Region Midtjylland	Indlagte	145 381	98 690	34 160	45 634	141 667
	Ambulante	-	197 894	31 381	71 656	188 931
	Skadestue	-	-	66 678	15 736	59 926
	Speciallæger	-	-	-	164 698	154 365
	Læger	-	-	-	-	497 966
	I alt	145 381	296 584	132 219	297 724	1 042 855
Region Nordjylland	Indlagte	69 782	46 260	15 021	21 966	68 087
	Ambulante	-	87 230	11 679	31 238	83 178
	Skadestue	-	-	21 341	4 893	19 750
	Speciallæger	-	-	-	85 980	80 897
	Læger	-	-	-	-	249 291
	I alt	69 782	133 490	48 041	144 077	501 203
Hele landet	I alt	677 596	1 309 913	727 077	1 584 863	4 663 941
2004						
Region Hovedstaden	Indlagte	208 977	149 459	82 275	93 377	201 898
	Ambulante	-	243 966	49 170	129 546	228 976
	Skadestue	-	-	135 661	48 697	120 898
	Speciallæger	-	-	-	341 357	322 483
	Læger	-	-	-	-	530 234
	I alt	208 977	393 425	267 106	612 977	1 404 489
Region Sjælland	Indlagte	102 116	73 845	34 268	36 922	99 289
	Ambulante	-	120 723	21 386	52 303	114 955
	Skadestue	-	-	59 767	15 834	53 583
	Speciallæger	-	-	-	127 602	120 544
	Læger	-	-	-	-	308 789
	I alt	102 116	194 568	115 421	232 661	697 160
Region Syddanmark	Indlagte	147 399	105 383	41 880	49 286	143 806
	Ambulante	-	208 396	37 092	81 821	199 164
	Skadestue	-	-	75 487	17 798	68 053
	Speciallæger	-	-	-	162 674	152 383
	Læger	-	-	-	-	464 366
	I alt	147 399	313 779	154 459	311 579	1 027 772

		Stationær behandling	Ambulant behandling	Skadestue- behandling	Speciallæge- behandling	Læge- behandling
Region Midtjylland	Indlagte	144 435	99 026	33 537	45 453	140 875
	Ambulante	-	204 048	31 151	74 263	195 292
	Skadestue	-	-	63 592	14 737	57 355
	Speciallæger	-	-	-	164 905	154 476
	Læger	-	-	-	-	498 910
	I alt	144 435	303 074	128 280	299 358	1 046 908
Region Nordjylland	Indlagte	69 876	47 031	15 277	21 439	68 322
	Ambulante	-	91 044	11 707	32 320	87 148
	Skadestue	-	-	20 955	4 884	19 438
	Speciallæger	-	-	-	84 803	79 975
	Læger	-	-	-	-	247 584
	I alt	69 876	138 075	47 939	143 446	502 467
Hele landet	I alt	672 803	1 342 921	713 205	1 600 021	4 678 796
2005						
Region Hovedstaden	Indlagte	209 862	161 328	81 001	93 570	203 072
	Ambulante	-	254 672	49 946	136 090	239 574
	Skadestue	-	-	131 185	46 253	117 201
	Speciallæger	-	-	-	338 826	320 456
	Læger	-	-	-	-	533 232
	I alt	209 862	416 000	262 132	614 739	1 413 535
Region Sjælland	Indlagte	103 833	77 909	34 308	37 471	101 164
	Ambulante	-	126 826	21 962	54 585	120 967
	Skadestue	-	-	59 393	15 126	53 449
	Speciallæger	-	-	-	126 301	119 377
	Læger	-	-	-	-	309 821
	I alt	103 833	204 735	115 663	233 483	704 778
Region Syddanmark	Indlagte	145 257	108 310	40 692	48 395	141 952
	Ambulante	-	218 852	37 660	85 881	209 774
	Skadestue	-	-	74 251	17 213	67 189
	Speciallæger	-	-	-	161 231	151 154
	Læger	-	-	-	-	464 957
	I alt	145 257	327 162	152 603	312 720	1 035 026
Region Midtjylland	Indlagte	144 354	106 560	33 771	44 993	140 946
	Ambulante	-	212 315	32 153	76 452	203 719
	Skadestue	-	-	64 748	15 004	58 650
	Speciallæger	-	-	-	163 232	153 250
	Læger	-	-	-	-	500 073
	I alt	144 354	318 875	130 672	299 681	1 056 638
Region Nordjylland	Indlagte	70 379	49 906	15 855	21 453	68 872
	Ambulante	-	91 490	11 584	32 002	87 663
	Skadestue	-	-	21 787	5 045	20 347
	Speciallæger	-	-	-	84 129	79 496
	Læger	-	-	-	-	248 345
	I alt	70 379	141 396	49 226	142 629	504 723
Hele landet	I alt	673 685	1 408 168	710 296	1 603 252	4 714 700

Tabel 8 Antal sundhedsydelse 2003-2005

		Antal Udskrivninger	Antal ambulante besøg	Antal skade- stuebesøg	Antal speciallæge- kontakter	Antal Læge- kontakter
2003						
Region Hovedstaden	Indlagte	356 199	923 154	138 116	308 751	2 527 081
	Ambulante	-	790 481	64 910	440 408	2 057 076
	Skadestue	-	-	163 973	139 410	784 493
	Speciallæger	-	-	-	953 296	2 254 675
	Læger	-	-	-	-	2 457 318
	I alt	356 199	1 713 635	366 999	1 841 865	10 080 643
Region Sjælland	Indlagte	173 909	408 331	54 076	115 730	1 348 618
	Ambulante	-	341 918	27 965	158 258	1 068 181
	Skadestue	-	-	72 630	44 205	350 139
	Speciallæger	-	-	-	348 361	920 305
	Læger	-	-	-	-	1 544 569
	I alt	173 909	750 249	154 671	666 554	5 231 812
Region Syddanmark	Indlagte	241 361	552 222	63 111	142 905	2 045 795
	Ambulante	-	555 355	47 729	223 863	1 898 165
	Skadestue	-	-	90 468	46 034	444 388
	Speciallæger	-	-	-	406 770	1 165 704
	Læger	-	-	-	-	2 379 335
	I alt	241 361	1 107 577	201 308	819 572	7 933 387
Region Midtjylland	Indlagte	245 496	522 943	48 335	131 935	1 976 831
	Ambulante	-	559 916	39 287	204 039	1 847 390
	Skadestue	-	-	76 493	40 875	376 738
	Speciallæger	-	-	-	418 564	1 165 422
	Læger	-	-	-	-	2 478 510
	I alt	245 496	1 082 859	164 115	795 413	7 844 891
Region Nordjylland	Indlagte	115 913	223 713	20 414	61 583	961 664
	Ambulante	-	233 124	14 275	85 894	810 104
	Skadestue	-	-	23 785	11 992	132 053
	Speciallæger	-	-	-	215 285	604 468
	Læger	-	-	-	-	1 253 738
	I alt	115 913	456 837	58 474	374 754	3 762 027
Hele landet	I alt	1 132 878	5 111 157	945 567	4 498 158	34 852 760
2004						
Region Hovedstaden	Indlagte	357 200	946 644	133 547	317 442	2 559 282
	Ambulante	-	810 958	65 630	462 019	2 160 076
	Skadestue	-	-	161 633	143 813	775 068
	Speciallæger	-	-	-	997 576	2 328 170
	Læger	-	-	-	-	2 445 779
	I alt	357 200	1 757 602	360 810	1 920 850	10 268 375
Region Sjælland	Indlagte	178 752	425 625	51 219	116 189	1 378 647
	Ambulante	-	352 196	27 992	166 542	1 145 693
	Skadestue	-	-	71 307	44 250	343 101
	Speciallæger	-	-	-	353 968	943 239
	Læger	-	-	-	-	1 563 918
	I alt	178 752	777 821	150 518	680 949	5 374 598
Region Syddanmark	Indlagte	244 608	576 355	61 779	140 272	2 094 576
	Ambulante	-	591 428	48 211	231 657	2 026 912
	Skadestue	-	-	88 189	44 943	431 478
	Speciallæger	-	-	-	399 702	1 178 999
	Læger	-	-	-	-	2 392 522
	I alt	244 608	1 167 783	198 179	816 574	8 124 487

		Antal Udskrivninger	Antal ambulante besøg	Antal skade- stuebesøg	Antal speciallæge- kontakter	Antal Læge- kontakter
Region Midtjylland	Indlagte	248 161	537 390	47 276	132 933	2 031 070
	Ambulante	-	580 821	39 535	215 107	1 948 848
	Skadestue	-	-	72 922	38 149	362 823
	Speciallæger	-	-	-	424 415	1 188 971
	Læger	-	-	-	-	2 513 233
	I alt	248 161	1 118 211	159 733	810 604	8 044 945
Region Nordjylland	Indlagte	116 120	229 238	20 825	61 357	981 883
	Ambulante	-	241 117	14 222	89 027	860 446
	Skadestue	-	-	23 260	12 662	131 714
	Speciallæger	-	-	-	212 571	605 024
	Læger	-	-	-	-	1 256 982
	I alt	116 120	470 355	58 307	375 617	3 836 049
Hele landet	I alt	1 144 841	5 291 772	927 547	4 604 594	35 648 454
2005						
Region Hovedstaden	Indlagte	364 125	990 255	130 297	318 888	2 611 308
	Ambulante	-	864 611	66 017	487 825	2 293 789
	Skadestue	-	-	155 305	136 337	756 706
	Speciallæger	-	-	-	990 779	2 350 479
	Læger	-	-	-	-	2 480 235
	I alt	364 125	1 854 866	351 619	1 933 829	10 492 517
Region Sjælland	Indlagte	182 776	446 465	51 402	116 746	1 422 705
	Ambulante	-	372 859	29 002	171 844	1 244 854
	Skadestue	-	-	70 871	42 799	347 892
	Speciallæger	-	-	-	347 582	960 637
	Læger	-	-	-	-	1 606 912
	I alt	182 776	819 324	151 275	678 971	5 583 000
Region Syddanmark	Indlagte	243 156	603 247	59 881	133 871	2 106 771
	Ambulante	-	633 499	49 224	237 222	2 175 903
	Skadestue	-	-	87 050	43 062	435 033
	Speciallæger	-	-	-	394 994	1 185 440
	Læger	-	-	-	-	2 405 563
	I alt	243 156	1 236 746	196 155	809 149	8 308 710
Region Midtjylland	Indlagte	250 922	565 396	47 524	129 525	2 061 389
	Ambulante	-	604 793	40 491	219 276	2 065 518
	Skadestue	-	-	74 175	39 045	379 341
	Speciallæger	-	-	-	418 034	1 196 519
	Læger	-	-	-	-	2 547 139
	I alt	250 922	1 170 189	162 190	805 880	8 249 906
Region Nordjylland	Indlagte	117 394	235 670	21 673	59 610	1 005 954
	Ambulante	-	247 683	14 186	87 137	892 045
	Skadestue	-	-	24 361	12 813	140 077
	Speciallæger	-	-	-	208 103	618 166
	Læger	-	-	-	-	1 295 828
	I alt	117 394	483 353	60 220	367 663	3 952 070
Hele landet	I alt	1.158.373	5.564.478	921.459	4.595.492	36.586.203

Dato 17.01.2007

Sagsbehandler: Birane

Tel. +45 87 28 46 64

Birgitte.Andersen@stab.rm.dk

Sagsnr. 1-30-72-1-7

Side 0/1

Notat om forbruget af sundhedsydelse i Region Midtjylland

Indledning

Sundhedsstyrelsen (SST) har udsendt en publikation om forbruget af sundhedsydelse i Danmark fordelt på de nye regioner (bilag 1).

For det første siger publikationen noget om

- 1) hvor stor en del af befolkningen, der bruger sundhedsvæsenet og
- 2) Hvor mange ydelser, disse personer modtager.

Forbruget er fordelt på regioner. SST vil gøre opgørelsen fordelt på kommuner tilgængelig på www.sundhedsdata.sst.dk. Tallene er dog ikke tilgængelig endnu.

SST's publikation er meget informationstæt, fordi man har ønsket at kombinere mange forskellige dimensioner; nemlig årene 2003-2005, sundhedsydelse med forskellig tyngde og tal for de forskellige regioner og for hele landet.

Dette notat resumerer publikationens vigtigste tal for Region Midtjylland sammenlignet med hele landet eller de øvrige regioner.

Hvor stor en del af befolkningen bruger sundhedsydelse?

Næsten 90 pct. af landets befolkning modtager en eller flere former for sundhedsydelse. I 2005 forbrugte 4,86 mio. personer sundhedsydelse – ud af en samlet befolkning på 5,42 mio.

I 2005 havde knap 557.000 personer (svarende til 10,3 pct. af befolkningen) ikke noget forbrug af sundhedsydelse. Procentdelen er svagt faldende fra 10,6 pct. i 2003 til 10,3 pct. i 2005).

I Region Midtjylland udgjorde den procentdel af befolkningen, der ikke havde noget forbrug af sundhedsydelse, 10,4 pct. af befolkningen i 2005.

Forbrugsmønstre hos dem, der bruger sundhedsydelse

For at kunne sammenligne forbrugsmønstre har Sundhedsstyrelsen i sin publikation delt de patienter, der i løbet af et år bruger sundhedsydelse, i 5 kategorier. Ved opdelingen optræder hver person kun i én kate-

gori. Personer og sundhedsydelse rangordnes i opgørelsen efter, hvor ressourcekrævende de er.

De 5 kategorier er:

- Indlagt
- Ambulant
- Skadestue
- Praktiserende speciallæge
- Praktiserende læge (inklusive vagtlæger)

Den tungeste kategori er de patienter, der har været indlagt på et hospital. Nogle af disse personer har også forbrugt andre sundhedsydelser, dvs. været i et ambulatorium, på skadestue, hos speciallæge og/eller hos alment praktiserende læge (faktisk fremgår det senere af tallene, at de personer, som har været indlagt, samtidig også er dem, der har det højeste forbrug af de øvrige ydelser).

Den næsttungeste kategori er de patienter, der har brugt ambulante ydelser, men ikke været indlagt. Disse personer kan ud over forbrug af ambulante ydelser også have forbrug af skadestuebesøg og forbrug af ydelser i praksissektoren.

Den tredje tungeste kategori er de patienter, der har brugt skadestuebesøg, men som ikke har været indlagt og heller ikke i et ambulatorium. Til gengæld kan disse personer godt have forbrugt ydelser i praksissektoren.

Den 4. tungeste er dem, der har brugt ydelser hos speciallæger (+ evt. hos almen praksis) og den letteste kategori er dem, der udelukkende har været hos praktiserende læge.

Hver person tæller som nævnt med i opgørelsen én gang. Hvis personen har været indlagt og derudover kun hos egen læge, placeres vedkommende i kategorien "indlagt", da det er den mest ressourceintensive ydelse, vedkommende har brugt. Og så fremdeles.

De borgere, der i løbet af et år har brugt sundhedsydelser, kaldes i det følgende patientpopulationen.

Patientpopulationens størrelse i forhold til den samlede befolkning

Tabel 3 i Sundhedsstyrelsens publikation viser de enkelte patientkategoriers størrelse (patientpopulationen) i forhold til den samlede befolkning – fordelt på regioner.

I alle regioner er den andel af befolkningen, der har brugt sundhedsydelser, vokset fra 2003 til 2005, men Region Midtjylland har haft den mindste vækst – fra 89,5 til 89,6 pct.

Samtidig er Region Midtjylland den region, hvor andelen af befolkningen, der har brugt sundhedsydelser, er næstmindst. Kun Region Nordjylland har en lavere andel (89,3 pct.).

Tallene er beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater, så Sundhedsstyrelsens tal tager således fx højde for, hvis en region har en forholdsvis ung befolkning, der alt andet lige vil bruge sundhedsvæsenet mindre en ældre befolkning. Til gengæld er der ikke taget højde for andre betydende baggrundsvariable.

Sammensætningen på patientkategorier

Sammensætningen af ydelsesforbruget viser interessante forskelle mellem regionerne. I det følgende tages udgangspunkt i tallene for 2005.

Tabel 1. Størrelsen af patientkategorien indlagte i forhold til den samlede befolkning 2005 fordelt på regioner

	Procent
Region Hovedstaden	12,7
Region Sjælland	13,1
Region Syddanmark	12,4
Region Midtjylland	12,1
Region Nordjylland	12,2

Anm: Uddrag af tabel 3 i SST's publikation. Beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater

I 2005 udgjorde den andel af befolkningen, der blev indlagt, 12,1 pct. af den samlede befolkning i Region Midtjylland. Det var den laveste procentdel sammenlignet med de øvrige regioner. I Region Sjælland, som lå højest, var procentdelen 13,1. 1 pct.

Tabel 2. Størrelsen af patientkategorien ambulante i forhold til den samlede befolkning 2005 fordelt på regioner

	Procent
Region Hovedstaden	15,6
Region Sjælland	15,5
Region Syddanmark	18,4
Region Midtjylland	17,6
Region Nordjylland	15,8

Anm: Uddrag af tabel 3 i SST's publikation. Beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater

Region Midtjylland havde til gengæld en relativt stor andel af befolkningen, der gik til ambulat behandling, men som ikke havde været indlagt. 17,6 pct. af befolkningen i regionen besøgte et ambulatorium et eller flere gange – uden at have været indlagt. Alle regioner havde oplevet stigninger i andelen fra 2003 til 2005.

Tabel 3. Størrelsen af patientkategorien "skadestue" i forhold til den samlede befolkning 2005 fordelt på regioner

	Procent
Region Hovedstaden	8,4
Region Sjælland	7,8
Region Syddanmark	6,5
Region Midtjylland	5,2
Region Nordjylland	3,6

Anm: Uddrag af tabel 3 i SST's publikation. Beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater

Andelen af befolkningen, der brugte skadestuen i 2005, uden at bruge nogen af de dyrere behandlingskategorier, var også relativ lille i Region Midtjylland, nemlig 5,2 pct. Kun Region Nordjyllands andel ligger lavere.

Tabel 4. Størrelsen af patientkategorien "speciallæge" i forhold til den samlede befolkning 2005 fordelt på regioner

	Procent
Region Hovedstaden	20,7
Region Sjælland	15,3
Region Syddanmark	13,5
Region Midtjylland	13,4
Region Nordjylland	14,4

Anm: Uddrag af tabel 3 i SST's publikation. Beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater

Andelen af befolkningen i Region Midtjylland, der var hos speciallæge i 2005 uden at bruge nogen af de dyrere behandlingskategorier, var den laveste set i forhold til de øvrige regioner.

I SST's opgørelse kategoriseres ydelser i almen praksis som de letteste sundhedsydelser. Her viser opgørelserne store forskelle mellem regioner i forhold til hvor stor en del af befolkningen, der havde været hos praktiserende læge, men ikke modtaget andre sundhedsydelser.

Tabel 5. Størrelsen af patientkategorien "almen læge" i forhold til den samlede befolkning 2005 fordelt på regioner

	Procent
Region Hovedstaden	32,7
Region Sjælland	38,5
Region Syddanmark	39,4
Region Midtjylland	41,1
Region Nordjylland	43,1

Anm: Uddrag af tabel 3 i SST's publikation. Beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater

Blandt regionerne havde Region Midtjylland i 2005 den næststørste befolkningsandel med lægeforbrug uden samtidigt brug af andre ydelser fra statistikken. Andelen var 41,1 pct. Region Hovedstaden var den region, hvor relativt færrest gik til almen læge, men ikke brugte andre af ydelserne i opgørelsen; nemlig 32,7 pct. af befolkningen.

Set i forhold til de øvrige regioner var en forholdsvis lille del af befolkningen i Region Midtjylland således placeret i den mest ressourcetunge kategori, mens en forholdsvis stor del lå i den almen praksis.

Tal på tværs af patientkategorier

For at illustrere SST's særlige opdeling på patientkategorier, er antallet af de enkelte sundhedsydelser lagt sammen for alle patientkategorier i nedenstående tabel. Her ses altså på det samlede antal sundhedsydelser pr. 1000 indbyggere – uanset om ydelsen er givet til den ene eller den anden patientkategori (type af patienter). Ambulante besøg omfatter således ambu-

lante besøg givet til alle former for patienter - også patienter, der havde været indlagt på et eller andet tidspunkt i 2005.

Tallene skal tages med meget forbehold – bl.a. fordi det ikke har været muligt at anvende helt de samme befolkningstal, som Sundhedsstyrelsen anvender i sin opdeling. Tabellen er udarbejdet for at belyse de øvrige tal i SST's publikation.

Tabel 6. Antal sundhedsydelser pr. 1000 indbyggere, 2005
Tabellen er beregnet på baggrund af tabel 8 i SST's publikation

	Udskrivninger	Ambulante	Skadestue	Speciallæge	Almen læge
Hele landet	214	1028	170	849	6761
Midtjylland	207	965	134	664	6802
Hovedstaden	223	1137	216	1185	6431
Sjælland	227	1017	188	842	6927
Syddanmark	206	1045	166	684	7019
Nordjylland	203	837	104	637	6843

- 1) Forbruget er fordelt på udskrivninger, ambulante besøg, skadestuebesøg, besøg hos speciallæge og besøg hos alment praktiserende læge.
- 2) Opgjort for hele landet og for regionerne.
- 3) Folketallet er pr. 1. januar 2005 (efter 2007 kommune inddelingen).
- 4) Sammenligning skal foretages med forbehold, idet der her ikke er kontrolleret for hverken køn, alder eller sociale forhold.

Kilde: SST's publikation, tabel 8.

Tabellen viser, at Region Midtjylland ligger under landsgennemsnittet, når det gælder antal udskrivninger pr. 1000 indbyggere. Det samme gælder for antallet af ambulante besøg pr. 1000 indbyggere, for skadestuebesøg og for besøg hos speciallæge. For disse 3 ydelser ligger regionen næstlavest sammenlignet med de øvrige regioner. Til gengæld ligger Region Midtjylland over landsgennemsnittet, når det drejer sig om besøg hos almen læge pr. 1000 indbyggere.

Det skal bemærkes, at ovenstående tabel ikke siger noget om tyngden eller DRG-værdien af de enkelte sundhedsydelser, men kun noget om antallet af "hændelser".

Forbruget inden for de enkelte patientkategorier

I nedenstående tabel 7 er det gennemsnitlige antal sundhedsydelser pr. person for hver af de 5 patientkategorier stillet op for hele landet og for Region Midtjylland. Tabellen er en sammenstilling af nogle af oplysningerne fra SST's publikation, tabel 4 og 5.

Tabel 7. Antallet af sundhedsydelser, som hver person med et forbrug i gennemsnit modtager, fordelt på patientkategorier. Opgjort for hele landet og Region Midtjylland, 2005.

	Udskrivninger	Ambulante	Skadestue	Speciallæge	Almen læge
Hele landet					
Indlagte	1,71	5,57	1,51	3,09	13,95
Ambulante	-	3,01	1,30	3,13	10,04
Skadestue	-	-	1,17	2,78	6,50
Speciallæger	-	-	-	2,71	7,66
Almen læger	-	-	-	-	5,02
Region Midtjylland					
Indlagte	1,73	5,28	1,41	2,88	14,72
Ambulante	-	2,86	1,26	2,88	10,20
Skadestue	-	-	1,14	2,62	6,55
Speciallæger	-	-	-	2,57	7,89
Almen læger	-	-	-	-	5,14

Anm: tallene er beregnet på baggrund af køns- og aldersstandardiserede rater.

Kilde: SST's publikation, tabel 4

Det fremgår af tallene, at de patienter, som har været indlagt, samlet set har det største gennemsnitlige forbrug af sundhedsydelser. En midtjysk patienter, som havde været indlagt, brugte i gennemsnit flere af de øvrige sundhedsydelser end en patient fra de øvrige patientkategorier. En indlagt midtjyde kunne i gennemsnit set frem til 1,73 udskrivninger, 5,28 ambulante besøg, 1,41 skadestuebesøg, 2,88 speciallægekontakter og 14,72 almen lægekontakter. Personer i ambulankategorien havde ca. halvt så mange ambulante besøg med 2,86 mod kategorien indlagte 5,28 ambulante besøg pr. person (SST, tabel 5).

Patientkategorien ambulante er den kategori, der forbruger næst flest sundhedsydelser. Derefter kommer kategorierne skadestue, speciallæge og læge. Det vil sige, at forbruget følger rangordningen. Dog har personer i patientkategorien skadestue i 2005 godt 1 lægekontakt færre end personer, der tilhører speciallægekategorien.

Det samme mønster gør sig gældende for hele landet, dvs. at en patient, som havde været indlagt, i gennemsnit forbrugte flere af de øvrige sundhedsydelser end patientkategorier, som ikke havde været indlagt. Og så fremdeles. Igen har personer i patientkategorien skadestue godt 1 lægekontakt færre end personer, der tilhører speciallægekategorien.

Sammenlignes Region Midtjyllands tal med landstallene ses, at Region Midtjylland generelt ligger under landsgennemsnittet – dog med undtagelse af patientkategorien indlagte, hvor hver patient på landsplan i gennemsnit har 1,71 udskrivninger (og dermed indlæggelser), mens gennemsnittet i Region Midtjylland er lidt højere, nemlig 1,73 udskrivninger.

En mulig forklaring på det lidt højere antal udskrivninger pr. patient i patientkategorien indlagte kan være, at de indlagte patienter i Region Midtjylland er lidt tungere end de indlagte patienter set på landsplan. At den andel af befolkningen, der indlægges, som nævnt er mindre i Region Midtjylland end i de øvrige regioner, kunne indikere dette (tabel 1).

Også for patientkategorien ambulante, ligger Region Midtjylland generelt under landsgennemsnittet. Det gælder dog ikke antal kontakter til almen læge, hvor patienterne i ambulante-patientkategorien på landsplan har 10,04 kontakter og i Region Midtjylland har 10,20 kontakter.

Forskellene i forbruget af sundhedsydelse

Der kan opstilles en række hypoteser omkring forbruget. Imidlertid er Region Midtjylland et stort geografisk område på tværs af 4 hidtidige amter med heraf lokale variationer og strukturer i demografi, sundhedsvaner, by- og landkommuner m.v. De samlede tal for Region Midtjylland forventes derfor at indeholde forholdsvis store variationer. Fx forventes det, at antallet af skadestuebesøg pr. indbygger er forskellig fra kommuner, der har en skadestue tæt på mange mennesker, til kommuner, hvor folk generelt har langt til en skadestue.

Forskellene i sundhedsforbruget er korrigeret for køns- og aldersforskelle, så der bl.a. er taget højde for aldersmæssige forskelle mellem regionerne (en ældre befolkning vil alt andet lige have et større sundhedsforbrug end en yngre). Tabel 6 er dog ikke korrigeret for forskellige i køn og alder.

En række andre faktorer kan dog også indvirke på forbrugsmønstret og medføre forskelle mellem regionerne. Det gælder fx planlægningen af sundhedsvæsenet, det vil sige den sundhedsfaglige og administrative tilgang til patientbehandlingen og udbuddet af sundhedsydelser. Samtidig kan borgernes behov for sundhedsydelser, herunder forskelle i demografiske og socioøkonomiske forhold, medføre en efterspørgselsbestemt afvigelse.

Desværre er tallene fordelt på kommuner ikke tilgængelige endnu. Disse tal vil gøre det muligt at dykke ned i forskellene inden for regionen.

Afsluttende og opsamlende bemærkninger

I 2005 udgjorde den andel af befolkningen, der blev indlagt, 12,1 pct. af den samlede befolkning i Region Midtjylland. Det var den laveste procentdel sammenlignet med de øvrige regioner. Samtidig havde Region Midtjylland den næststørste befolkningsandel med lægeforbrug uden samtidigt brug af andre ydelser fra statistikken. Andelen var 41,1 pct.

En omregning af SST's tal viser, at Region Midtjylland ligger under landsgennemsnittet, når det gælder antal udskrivninger pr. 1000 indbyggere. Det samme gælder for antallet af ambulante besøg pr. 1000 indbyggere, for skadestuebesøg og for besøg hos speciallæge. Til gengæld ligger Region Midtjylland over landsgennemsnittet, når det drejer sig om besøg hos almen læge pr. 1000 indbyggere.

Region Midtjylland ligger også generelt under landsgennemsnittet, når det drejer sig om antallet af sundhedsydelser, som hver person med et forbrug i gennemsnit modtager, fordelt på patientkategorier. Det gør sig dog ikke gældende for patientkategorien indlagte, hvor hver patient på landsplan i gennemsnit har 1,71 udskrivninger (og dermed indlæggelser), mens gennemsnittet i Region Midtjylland er lidt højere, nemlig 1,73 udskrivninger. En mulig forklaring på det lidt højere antal udskrivninger pr. patient i patientkategorien indlagte kan være, at de indlagte patienter i Region Midtjylland er lidt tungere end de indlagte patienter set på landsplan.

Når tallene bliver offentliggjort på kommuner bliver det muligt at dykke ned i forskellene inden for regionen. Der bliver interessant at se på den lokale variation bag tallene for Region Midtjylland.